

Голові спеціалізованої вченої ради
ДФ 20 051.065
Прикарпатського національного
університету імені Василя Стефаника,
доктору економічних наук,
професору Благуни Івану Семеновичу
(76018, м. Івано-Франківськ,
вул. Шевченка, 57)

РЕЦЕНЗІЯ

доктора економічних наук, професора, професора кафедри обліку і оподаткування Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника **Лещук Галини Василівни** на дисертаційну роботу **Гавдей Світлани Володимирівни «Організаційно-економічне забезпечення розвитку туристичного сектору в умовах пандемії»**, подану на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 051 Економіка

Актуальність теми. В умовах пандемії Covid-19 туристичний сектор зазнав найбільших фінансових втрат не лише в Україні, а у цілому світі. При цьому слід відмітити, що вітчизняний туристичний сектор за останні роки характеризувався високим рівнем інтеграції у світову туристичну індустрію із достатньо перспективним рівнем розвитку для вітчизняної економіки. Отже, туризм слід розглядати як один із інструментів ефективного та динамічного розвитку економіки України.

Відтак належне забезпечення розвитку туристичного сектору на сучасному етапі ставить нові питання перед науковцями щодо формування теоретико-методологічного підґрунтя та практичного інструментарію реалізації механізму організаційно-економічного забезпечення розвитку туристичного сектору. Тому тема дисертаційної роботи Гавдей Світлани Володимирівни та відповідно поставлена їй мета, яка полягає у розробленні організаційно-економічного забезпечення та практичного інструментарію розвитку туристичного сектору в умовах пандемії, є актуальними та своєчасними.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційна робота Гавдей Світлани Володимирівни виконана в рамках тем:

«Моделювання процесів управління в соціально-економічних системах» (номер державної реєстрації 0113U005083), «Розробка організаційно-економічного механізму удосконалення виробничогосподарських структур регіону» (номер державної реєстрації 0111U000875) Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Особисто здобувачем запропоновано методичний підхід до організаційно-економічного забезпечення розвитку туристичного сектору, економіко-статистичний підхід до аналізу традиційних, регіональних та новітніх чинників розвитку туристичного сектору України, інструментарій організаційно-економічного забезпечення розвитку туристичного сектору у вигляді складових інструментарій організаційно-економічного забезпечення розвитку туристичного сектору у вигляді складових.

Ступінь обґрунтованості та достовірності положень, висновків і рекомендацій, сформульованих в дисертації та їх достовірність. До основних наукових результатів проведеного дослідження варто віднести наступні:

- удосконалено теоретичні підходи до розкриття сутності поняття «туристичний сектор», що дозволило сформувати його компонентну структуру у вигляді тріади категорій «діяльності»;
- удосконалено методичне забезпечення щодо структуризації чинників розвитку туристичного сектору з врахуванням їх регіональної інтерпретації та впливу пандемічних умов;
- удосконалено модельний конструкт забезпечення розвитку туристичного сектору України в умовах пандемії за допомогою кластерного та дискримінантного аналізу;
- удосконалено механізм організаційно-економічного забезпечення розвитку туристичного сектору в умовах пандемії у вигляді цілісного комплексу об'єктів, суб'єктів, цілей, завдань, способів взаємодії, методів, важелів та інструментів;
- дістали подальшого розвитку пропозиції щодо врахування зарубіжного досвіду впливу пандемії на туристичний сектор в українських реаліях, які полягають у реалізації не тільки короткострокових завдань,

пов'язаних із стабілізацією системи через диверсифікацію туристичного продукту, знижки, скорочення робочої сили, нові маркетингові та інформаційні стратегії та ін., але й вирішенні довгострокових проблем.

Обґрунтованість положень та висновків, котрі виносяться на захист, підтверджується тим, що розробки здобувача ґрунтуються на результатах досліджень як вітчизняних, так і зарубіжних науковців, а також опираються на потужну науково-методологічну базу та відповідний інструментарій статистичного аналізу.

Методологічною основою дисертаційної роботи є базові положення та принципи теорій регіональної економіки та просторового розвитку. У роботі для розробки теоретико-методичних та прикладних засад оцінки соціально-економічного розвитку регіонів України в умовах нестабільності використано загальнонаукові та спеціальні методи дослідження: логічного узагальнення, аналізу та синтезу, ретроспективного підходу, структурного та структурно-функціонального аналізу, економіко-статистичного аналізу, сценарного методу, багатовимірний статистичний аналіз.

Інформаційною базою дослідження стали статистичні дані Державної служби статистики України, Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, Міністерства охорони здоров'я України, матеріали періодичних видань та засобів масової інформації, ресурси мережі Інтернет, результати досліджень авторки.

Наукова новизна одержаних результатів. Наукові положення, висновки та рекомендації, наведені у дисертації, мають як теоретичну, так і практичну цінність. Отримані здобувачем результати є вагомим внеском у розвиток теорії, методики та практики організаційно-економічного забезпечення розвитку туристичного сектору в умовах пандемії

Серед результатів роботи, які становлять теоретичну цінність, варто виокремити розроблений та реалізований модельний конструкт економічного розвитку туристичного сектору України в умовах пандемії за допомогою

кластерного та дискримінантного аналізу, а також сформовано механізм організаційно-економічного забезпечення розвитку туристичного сектору.

Практичне значення отриманих результатів підтверджується тим, що розроблені теоретико-методичні положення доведені до рівня практичних рекомендацій, спрямованих на розробку дієвого інструментарію формування механізму організаційно-економічного забезпечення розвитку туристичного сектору в умовах пандемії.

Отримані результати апробовані в практиці управління на державному, регіональному та місцевому рівнях, а також впроваджені в навчальний процес, що підтверджено відповідними довідками про впровадження.

Повнота викладу одержаних результатів. За структурою, обсягом та оформленням дисертація відповідає вимогам, встановленим МОН України. Повний обсяг дисертації складає 194 сторінок, список використаних джерел налічує 160 найменувань. Робота містить 20 таблиць і 126 рисунків. Результати, які наведені у дисертаційній роботі, є новими і оригінальними та не містять запозичень з наукових робіт інших авторів.

Анотація є коротким описом дисертаційної роботи, що дає читачам загальне уявлення про зміст і результати дослідження. У ній міститься інформація про мету, методологію, результати та висновки дослідження.

Всі частини дисертаційної роботи Гавдей С.В. логічно пов'язані між собою і відповідають темі дослідження. План дисертації є послідовним, а виклад матеріалу організований системно. Висновки, які були зроблені мають належне наукове та практичне обґрунтування.

Повнота викладення наукових положень, висновків і рекомендацій дисертації опубліковані автором у 10 наукових праць, зокрема: 5 статей у наукових фахових виданнях України, 1 стаття у виданнях іноземних держав та 4 публікації за матеріалами конференцій. Загальний обсяг публікацій становить 4,69 ум. друк. арк., особисто здобувачу належить 4,25 ум. друк. арк.

В публікаціях здобувача достатньою мірою розкрито основні положення дисертації, які виносяться на захист, висвітлено суть наукової новизни

отриманих результатів. Публікації відповідають встановленим вимогам, в них визначено наукові задачі, методи їх вирішення й описано отримані наукові результати.

Відповідність дисертаційної роботи встановленим вимогам. Аналіз тексту дисертацій, а також публікацій авторки за темою дисертації свідчить про відсутність ознак порушення авторкою вимог академічної доброчесності. В дисертаційній роботі і публікаціях наявні посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень та інших відомостей, дотримано вимоги норм законодавства про авторське право, а також надано достовірну інформацію про результати наукової діяльності, використані методики досліджень і джерел інформації. В дисертаційній роботі Гавдей Світлани Володимирівни не виявлено ознак академічного плагіату.

Дискусійні положення та зауваження щодо змісту дисертації. В цілому позитивно оцінюючи рецензовано працю та підтримуючи більшість висновків до дисертації та положень, які мають ознаки наукової новизни та виносяться на захист, звертаємо увагу на окремі положення, які, на наш погляд, потребують або додаткової аргументації, або спеціальних пояснень під час публічного захисту дисертації.

– дисертанткою наведено на прикладі уряду Німеччини механізми боротьби з поширенням пандемії, що є не зрозумілим вибір саме цієї країни для аналізування (с. 50);

– у наведеній схемі механізму організаційно-економічного забезпечення розвитку туристичного сектору в умовах пандемії доцільно було б деталізувати перелік інструментів підтримки МСП в туристичному секторі (рис. 3.4);

– апробований в даному дослідженні модельний конструкт забезпечення розвитку туристичного сектору України в умовах пандемії доцільно було б підсилити окремим важелем інвестиційного забезпечення зокрема в контексті залучення іноземних інвестицій, планування реалізування інвестиційних проектів тощо, оскільки фінансова підтримка розвитку

